

*****

Niezależna *ARTIS*

Inicjatywa

Poetycko-satyryczna

*****

Kwartalnik Nr 2 / Wrzesień / 2020 Bydgoszcz e-mail: artis@autograf.pl

*****

Podobno każda prosta droga znajdzie jakiś adres,
więc możliwe,
że każdy prosty wiersz znajdzie swego odbiorcę.
A nawet jeśli nie,
to wróci skąd wyruszył.
Podobno każdy dobry żart może okazać się zabawny.
Jeśli się go potraktuje poważnie.

*****

Zapraszamy wszystkich do współpracy i nadsyłania tekstów

ZAPROSZENIE

zatańcz ze mną niech patrzą z nieba
chmury może rozczulą się na dobre
napoją kroplami a ode złego okryją mgłą

muzykanci odchodzą już
przegania ich na okrągło księżyc
mruca jednym okiem groźnie
renifery utknęły na mlecznej drodze

otwieram prosty węzeł kokardy
wysypują się drobiazgi
nie liczą (się) zbytnio może
ktoś wysłał listy do nieba
unoszą się jeszcze zapach
spalonej ziemi i zakrwawionych liści

więc zatańcz ze mną walca
zanim będzie za późno

Wirginia

KOT JUŻ NIE PRZYCHODZI

wypijam za niego mleko
zastanawiam się czy zginął
bohaterską śmiercią
w walce ze szczurami
czy też umierał
przez wiele dni zamknięty przez pomyłkę
w którymś z piwnicznych pomieszczeń
tak naprawdę mi go nie brakuje
bo wszystko potrafię wyśnić
i kota
i psa
i życie w którym jest pies z kotem
i kałużę i ocean
różnią się tylko ilością kropel
w pierwszym jest to skończona liczba
w drugim przypadku nieskończoność
i kobietę
która nigdy nie otwiera oczu
bo tak mi ufa gdy opisuję świat

Bogumił Szarp

GAME OVER

Wpatruję się w rozświetlony napis

GAME OVER

I tylko tyle
To znaczy, że nic już nie pomoże
Że to koniec
Definitywnie
Ostatecznie
Że algorytm wie lepiej

Może zagram jeszcze raz
Ale decyzja zapadła
Inne zaklęcie?

A o co grałeś?
Jakie było pytanie?
Pamiętasz?

Game over

Ale mam tylko jedno życie

Tak

Więc gram dalej?
Czy to już koniec

Tak

Wiesław Marcysiak

LICZBY POZORNE

Jeden
Jedna
Jeden dodać jedna czyni dwoje
Ale dwoje minus jedna
Czyni zero

Ar Tur

DZIEWCZYNA Z NOWOLIPEK

Tych wszystkich nie jest dużo
Za dużo
Tysiąc
A może sto
A może tylko dwanaście
Wystarczy

Już więcej nie wymienimy się życzeniami
Na Święta
Imieniny
Urodziny

...
Tego torciku nie zjemy
Nie uronimy lampki szampana
Tak mało
Symbolicznie
Tych anty-łez, które teraz się cisną

A jeszcze zdjęć z wakacji nie pokazaliśmy
Jeszcze nie ucieszyliśmy się z tego... co nas
czeka

A tu kolejne zdjęcia odkrywamy jak karty w
pasjansie
I dziwimy się, że tak wyglądała
I jak kaci
Bezwzględnie usuwamy wszystkie ślady
Żeby było nam lżej
Żeby nie żyć w muzeum
Tak pieczołowicie zachowane wspomnienia
wędrują na śmietnik

Życie
Nie wiadomo kiedy
Nie wiadomo jak
Jeden raz
Koniec

Wiesław Marcysiak

NIE WIEM

nie wiem
ale tak mi się zdaje
że gdy będę musiał odchodzić
czy w daleką drogę
czy na drugą stronę
co w zasięgu snu i noża
to nie o matce będę myślał
nie o ojczyźnie
nie o córce którą też kocham
ale o tej dziewczynie
całej w śmiechu i czułości
chwili mojej

wybaczcie mi poeci i patrioci

Stefan Pastuszewski

MRÓWKA

Czy to mrówka niesie liść,
czy krwiobieg lasu z suchym szumem liści
niesie ją
jak czerwoną kroplę, jak kroplę krwi
upuszczonej wiosnie.
Mozół mrówki jest równy wysiłkowi ziemi,
tak mówią fizycy,
myślę, że nie uwzględniają jednak w
obliczeniach determinacji mrówki,
której sześć odnóży uparcie wprawia ziemię
w ruch,
a wiosnę w pomieszanie błękitów

Małgorzata Borzeszkowska

LUTY 2017

pierwszy krzyk
pierwszy płacz
pierwszy dotyk, pierwszy maj
pierwszy ślad
pierwszy suples, pierwszy uśmiech
pierwsza miłość, pierwszy smutek
pierwsza zdrada, mgła, myśl
pierwszy krok, pierwszy mrok

p i e r w s z a ś m i e r ć ?

Janusz A. Bałdyga

ROCZNICA

a ty idziesz

nadal patrzysz tak samo jak wtedy
gdy zdobywaliśmy herbatę i cukier
gdy nocą zrywałeś polne kwiaty –
upinałam je we włosach jak wianek

obserwuję ludzkie ślady które prowadzą
do ciemnych miejsc ocierają się o granice
za którymi umierają zatopione wartości –
tam pękają serca poranionych ludzi

a ty idziesz dawna drogą nosisz mój sen
o naszym szczęśliwym wiecznie w zdrowiu
a w chorobie poruszasz niebo i ziemię
aby zostały wysłuchane ciche modlitwy

Dorota Nowak

STOJĘ NA PERONIE

słowa przybite pięściami do drzwi
spadły przed świtem na schody
zatrzeszczały smutnie – wracaj
jego już tu nie ma

maszynista gwizdze dwa razy
znikają tylne światła na torach
zdyszany liść przycupnął na chwilę
- i co mi zrobisz, znów jesień –
szepnął zuchwale

kiedyś widząc ich pocałunki ukradkiem
świat zasuwiał wstydliwie woalkę
naiwnie tłumacząc widzom
- sorry, lepiej późno niż wcale

pięćdziesiąt jesieni później inaczej
słucha się
- *Imagine there's no heaven*

Jelena

#2

Bezgłośna jesienna mżawka
Bezszelestnie
Odcina ciebie od świata
Nie możesz wyjść
Poza kokon
Mościsz się
I dobrze ci z tym

Ale bywa że właśnie w nią zanurzasz się
Biegiesz przed siebie
Niepomny
I dobrze ci z tym

Wiesław Marcysiak

SUCHE OCZY

echo powtarzane tysiąc razy
nie czyni bohaterstwa
milczeli
a teraz krzyczą inni

uczepiona polowego feldgrau
piąstka zasłania ciało siostry
przed ostatecznym rachunkiem
wydłużone SS przeszywa boleśnie

odchodzi cicha
złotowłosa
opowiadają
że była bohaterką

nie zdążyłem cię nazwać
mamo

Ar Tur

KLONOWANIE

Wracasz po latach
I trudno w to uwierzyć
Ale te same oczy
I fryzura
Nawet tamta sukienka
Którą uszyłaś sama

Tylko – czemu nic nie mówisz

Przecież poznaję wiązanekę
I kolor oczu
Pachniesz taka samo
I tak samo grają

Tylko – czemu się nie uśmiechasz

Wirginia

LIST DO POETY WOJCIECHA BANACHA

Dzieli nas tylko Wisła
a wypita wódka rozlewa się w ocean
i listy słane w butelkach z grubego szkła
nie dochodzą

By zbudować groblę
spotykamy się między pośpiechem
naszych kobiet
a nieczytelnymi receptami do realizacji
jednak nigdy na bydgoskim skrzyżowaniu
na którym światło daje czas do namysłu

Obchodzimy imieniny tego samego dnia
i obchodzimy je coraz dalej od swoich domów
jak Karusek z „Anielki” zataczamy
coraz większe koła
od naszych serc i rozumu
szukamy kolan u których wyzionemy ducha

Bo są pomniki które nas dzielą
a ich marmur nie chłodzi rozpalonych czoł
różnymi się nie tylko handlowymi niedzielami
i charakterem pisma

dzieli nas Polska
jak sowiecki bagnet wbity w plecy na pomniku
w New Jersey

Jerzy Fryckowski

KRÓTKI WIERSZ O ROZSTANIU

to tylko chwila – jak niegroźne ukąszenie
klamka drzwi zawiasy skrzypią szast-prast
po krzyku ani śladu na schodach cisza
głupi kanarek jeszcze śpiewa na do widzenia

Julo

Z LĘKU

Od ściany do sufitu
od rannych złudzeń
do mamień nocy

drętwieją ramiona
i męczy
piskliwość myśli

wzrok jest skupiony
na tym co w dole
bo w górze tak pusto
milczą bogowie

i tylko ten wysiłek
by wzbić się
i nie spaść
w Otchłań

jej oddech
miesza się z moim

Aleksandra Brzozowska

AMERYKAŃSKA NOC

teatralny szept obiecuje zaledwie
słyszeć go w najtańszym rządzie
nie ma nikogo za nami
wolę się całować

choć prawda za kulisami
na scenie udawana miłość
czy obejmując ciebie krzywdzę autora
twoje włosy pachną

zapalam świece
twój cień na kotarze
zdjęcie na parapecie
błyszczą poświatą

za dużo światła grozi zaciemnieniem
wszystkiego dookoła

Juliusz Rafeld

MOJE KAPELUSZE

zdyszana biegam między wierszami
jakby rok skurczył się do jednej chwili
jakby świat wyślizgnął się z moich rąk
w końcu wiosna i szczyt pandemii
pustki w teatrach
odkurzamy stare wydarzenia

to co mam
to wiara w moje prawdziwe życie

jestem ze sobą i jestem tutaj
i ciągle widzę moje kapelusze
jak statki na niebie
żeglujące ku nieznanym dniom

moje kapelusze

Katarzyna Bekier

MY HATS

short of breath I run from poem to poem
as if a year became only a while
as if the world slipped out of my hands
Spring at last and peak of pandemic
lots of empty seats in the theatres
and dust wiped off of old events

what I have
is faith in my true life

I am with me and I am here
and still see my hats
like ships in the sky
sailing to unknown days

my hats

(tłum. Juliusz Rafeld)

PYTANIA

czym jest wolność?
marzeniem o zachodzie słońca
gdy ciemność nastaje
tym jaśniej łuna od nich bije

czym jest melancholia?
pastelowymi słowami o zachodzie
bryzą myjącą brzeg łagodnymi falami
siwymi rżęsami białej piany

czym jest nadzieja?
kluczem chmur na niebie
wodą płynącą odcieniami
ciepłem zachodzącego słońca

czym jest słońce?
jak nie uśmiechem nieba
tulącym jesienne wspomnienia
o kamienistej plaży

a czym jest miłość?
może po trochu:
łagodnym marzeniem
blaskiem i cieniem
niespełnieniem
wolności pragnieniem
mgły rozproszeniem
zwątpieniem
pastelowym lśnieniem
dłoni sklepieniem
łgnięciem
śniegu zabarwieniem
oczu zachwyceniem
ust milczeniem
nie wiem...

Jelena

POWRÓT

jest takie miejsce które zna zapach podszewki
od lewej strony spokój płynący z pastelowych ścian
przyglądam się zmianom mającym zapewnić ochronę
jednak uwagę przykuwają niezmiennie kształty
pozorna harmonia za oknem twarze w maskach
błyszczą w południowym słońcu jedynie wilgoć
sącząca się z oczu zdradza nadmiar obaw i lęku
samotne stoliki zachęcają by przysiąść na chwilę
w kawiarni

Dorota Nowak

NIE DAMY SIĘ PUŚCIĆ Z DYMEM

Od rana szukam wiersza z zachwytem, znajduję
tylko guza na Poniatowskim. Strasznie chcę wierzyć,
że Martin Luther miał rację, że wystarczy iść tam
z miłością i nadstawić drugi policzek. Że człowiek
przecież jest dobry, tylko okoliczności.

Że jeszcze raz uda nam się nie spłonąć.

Beata Kołodziejczyk

KRUCHA JAK KWIAT

Jak nasturcja uczepiona
okruchów miłości
zawisłam w kwadratowych
okach płotu nieświadomego
podporu kruchej istoty
ostroga skryta pod liśćmi
nie ukazuje bólu
samotności
płatki wystawia do słońca
by ujrzyć uśmiech radości
kwitnie choć nie wie
dla kogo

***

Tunele czasu tętnią
brakiem normalności
pustkami świeci nadzieja
głupota ustawia dobro
do kąta jak unieść
nieszczęścia wielu ludzi
miłości wracaj
do serc

Maria Chilicka

PROSTA SPRAWA

noc uśmierca kolory
usuwa ziemię spod stóp

może dlatego że niebo było
nieprzyzwoicie błękitne
a ja uparcie
wierzyłam snom

to nie przypadek
ciemność prędej czy później
wyczerni obrazy

nikt nie jest winien
to wahadło
słowom
nic do tego

Gabriela Szubstarska

COŚ O RZUCANIU

Kiedyś, gdy w telewizji pojawiał się znany polityk, a ja w kuchni robiłem kolację, rzucałem wszystko, aby go posłuchać.

Obecnie, gdy w telewizji widzę tego polityka, rzucam wszystko i idę do kuchni robić kolację.

KINOMAN

- Słyszałem, że lubisz chodzić do kina.
- Tak, wszyscy mówią, że jestem kinomanem.
- A jakie kino w Bydgoszczy jest najlepsze?
- Multikino.
- Mają dobry repertuar?
- Nie o to chodzi, są inne powody...
- Jakie?
- Po pierwsze: kino mieści się 200 metrów od mojego domu, a po drugie mają wygodne fotele.

Zenek

(***)

Znów niedziela
zamknięte podwórko echem wzmacnia
dźwięk rozstrojonej gitary
a jego śpiew brzmi coraz ciszej

Nie wychodzę na balkon
nade mną ona już nie otwiera okna
nie musi bo słucha go przez chmury
a ja nie śmiem mu powiedzieć

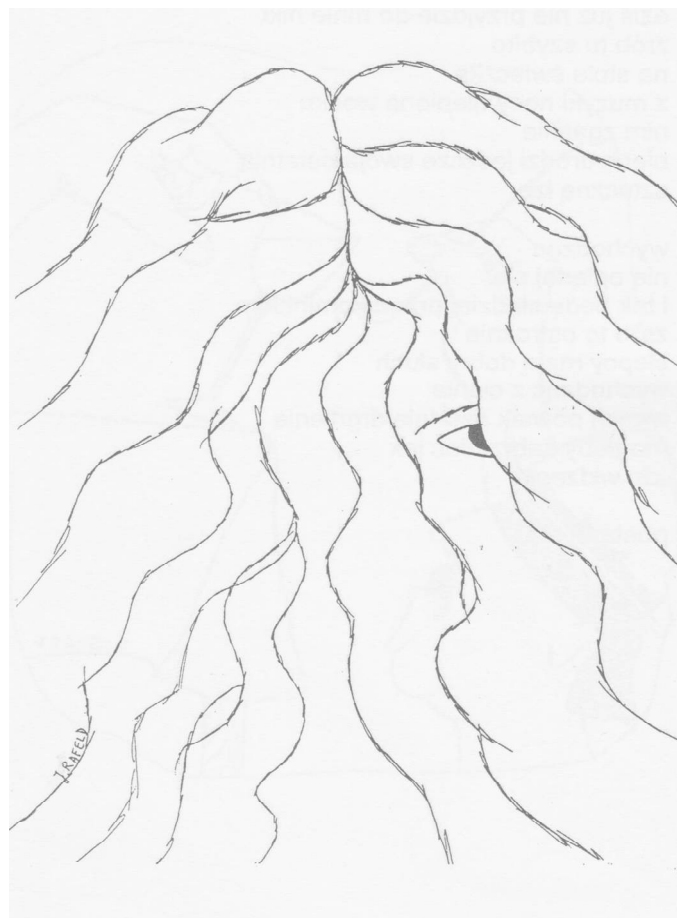
Ewa Grasz

MYŚLI POSZARPANE

Przyciągana twoją
magnetyczną chmurą
iskrzę
zmienia się
moja energia
skrzydła wystawiam
do lotu
z satysfakcją
odbieram tajemniczość
ale nie atrakcyjność
myśli wiem
w obrazach
chwytam tańczące
na wietrze liście
złote róże
z nich zrobię

Maria Chilicka

SZUKAM PTAKA

zawsze szukałem w sobie ptaka
jastrzębia
sowę
kosa
w jednym

który to wznosi się nad domem
aby doglądać
i rozśpiewać
to wciąż otwarte wije gniazda
wyrzuca z nich kukułcze jaja

szuka
znajduje
nigdy w klatce
aby okruczków nie jeść z ręki

Ryszard Wasilewski

SZEPTEM

szumi jeszcze
szepem
nie dotykaj...
oceanu
spokojnej śmierci
w niespokojnej ciszy
muszli
na rzemykach
plaży martwej
Wysp Dziewiczych
tylko z nazwy

kiedy odejdzie
człowiek
obudzą się wieloryby

szumi jeszcze
szepem
nie dotykaj...
duszy
oceanu

Katarzyna Dąbecka

(...)

Odchodzę....
To słowo czai się na
Każdej białej płaskiej powierzchni
Na każdej kartce
W każdym smsie
W GG
„... przesyła wiadomość”

za każdymi drzwiami
na każdym stole

podejrzliwie obracam wszystkie papierki
i oglądam ze wszystkich stron jak meteoryty
szukając na nich słów
bo gdzieś może być zakodowana
wiadomość

„Masz jedną wiadomość
Od numeru...”

Odchodzę...
Krąży w eterze
Między antenami
Poprzez świat
Across the Universe

Wiesław Marcysiak

ZNACHOR

Nie wiem czemu zwali go głupkiem,
gdy twierdził, że czas goi otrzymane,
a zadane są nieuleczalne

Ar Tur

HIPOTEKA

cień jest nieszkodliwy
nie wiem tylko czy słyszy jak się zwierzam
jest przekupny jak dziecko
kłania się i tańczy tak samo
przymilny lecz nie zrobi ruchu beze mnie
wie że gdy zgaśnie pochodnia
pochowają nas razem

martwią mnie natarczywe odgłosy
odzywają się nawet gdy nikogo w pobliżu
przypominają się dawne kroki
dziś już tak szybko nie mierzę świata
może tak jak pochodnia
długi stopnieją i umilkną nade mną
gdy zgaśnie
ponoć nadzieja umiera ostatnia
ale kto by ją wtedy pochował

Juliusz Rafeld

TRAKTAT O ŁUSKANIU FASOLI

hipermnezja mnie dopadła
ile światła w mroku ile
blasku w zakamarkach
duszy to tajemnica
odwieczny dylemat
wyboru ja muszę
ja mogę chcę powinnam

moje ja skanuje
szare przestrzenie
nieoswojoną porą
wpół do spełnienia

zależności przecinają
drogę do wolności
skrawki dogmatów
szeleszczą w skroniach
podając się do dymisji
opuszczone miejsca umierają

Katarzyna Bekier

CO Z TYM PĘPKIEM?

Co z tą Polską to już mniej więcej wiadomo, ale z tymi gołymi pępkami? Kobiety je pokazują masowo, ubierając ciuchy skrojone tak, że tam się kończą, gdzie powinny się zaczynać (chociaż może i odwrotnie).

Otóż jest parę teorii na ten temat.

Jedna mówi, że to skutek zakrojonych na światową skalę poszukiwań *pęпка świata*. Dla jego właściciela i odkrywcy wyznaczono ponoć wspólną nagrodę w wysokości calutkiego miliona. No i polowanie (pozowanie) trwa na okrągło, a ponieważ komisja sprawdzająca i plan działań są tajne, więc można się jej spodziewać w każdym miejscu i o każdej porze. Zaś z przecieków wiadomo, że ponoć *pępek świata* leży gdzieś nad Wisłą.

Inna teoria nawiązuje do tzw. efektu *zemsty teściowej*. Jest to podobno klątwa rzucona na zaniedbujących małżonki mężczyzn, którzy od koncentrowania uwagi na tym jednym punkcie otoczenia dostają wady wzroku, nazwanej już przez medycynę *focus pępus*. Problem w tym, że owa teściowa już nie żyje (postrzelona omyłkowo przez zezującego zięcia) i nikt nie umie klątwy odwołać – stąd epidemia. Stosowana w nagłych i ostrych przypadkach pierwsza pomoc (zasłanianie oczu albo wznoszenie ich ku niebu) owocuje niestety groźnymi skutkami ubocznymi – wypadki drogowe i inne kolizje. Zaś zatroskane małżonki, stosując prawną metodę „klina-klinem”, próbują odwracać wzrok mężów od obcych pępków, pokazując swoje własne. Chociaż nieświadomie, ale tym jednak tylko powiększają publiczne zagrożenie.

Na moje, to żadna z tych teorii się nie sprawdza. Pytanie pozostaje więc ciągle aktualne: No co z tym pępkami?!

Zastanawia się: Juliusz Rafeld

POŻÓŁKŁE WSPOMNIENIA

Dni nie gasną w szarej mgle,
jeśli kochasz choć pustymi kopertami.

Szukam kormoranów na wietrze,
który strąca już liście z drzew.
Wiem, wrócą wiosną na jeziora,
gdy żagle wyrosną nad tatarakiem.

Jeśli miłość jest niepokojem,
czemu tak sennie szumią fale
i prosto do nieba płynie żółty dym
ze spalonych kalendarzy

Virginia

Sny

pamiętam
wysłane
pocałunki
na zdjęciu coś jak Pont Neuf
i przepływał statek
oniryczną Celtów tajemnicą
patrzyliśmy zdziwieni
jak zbierają się szczury
z sąsiedniego brzegu
dorosłości
niedojrzałej do pokoju
więc wybraliśmy naszą naiwność
love, peace and independence
nie zajadaliśmy się plotką
nie popijaliśmy winą
mieliśmy sny
bez bram zamykanych na noc
gdzie kamień na kamieniu
nieporuszone
leżą

Katarzyna Dąbecka

#3

Domom na starość
zapadają się dachy
futryny i framugi
próchnieją
okna i drzwi ruszają się
jak krzywe zęby
i czasami wypadają

stają się nieznośne
odgrozione parkanem
przestają dla nas istnieć
poza dręczącą myślą

próchno porywa przeciąg
i unosi wysoko
a my patrzemy w niebo przez zadymione
szkiełko

na Boga i jego zamysły
i próbujemy zrozumieć

Wiesław Marcysiak

PRZEGRANI

Stoję obok ciebie,
lecz gdy mówisz nie rozumiem.
Podajesz rękę, ale patrzysz za siebie

Upadła twoja wizytówka
prosto w błoto.
Nie wiem czy cię odnajdę.

Marcin Żółtecki

HEJ WY

Hej, dawno cię tu nie było, Pink.
Pamiętam jak wstąpiłeś na piwo
i gadaliśmy o starych, dobrych czasach,
kiedy jeszcze Floyd przy pianinie siadał.
Razem żeglowaliśmy w przestworzach,
czarnych i granatowych, w górę i w dół,
my i oni, w piekielnej maszynie zamknięci.

Ej, szkoda, że was tu nie ma, chłopaki,
nawet telefon milczy jak zaklęty.
Chyba spóźniłem się na start,
bo tylko cisza dookoła.
Ciekawe czy za murem ktoś jeszcze został.
Kończy się moja smutna butelka
a forsę na następną już nie ma.

Ale nie martwcie się, już postanowione,
że kiedy dzieciaki skończą szkołę,
cegły skruszymy diamentem błyszczącym
i odetchnąwszy głęboko w drogę ruszemy,
zanim bomby pierwsze wybuchną.
Więc czekajcie tam, chłopaki, może
spotkamy się na drugiej stronie księżycy.

Juliusz Rafeld

Na Kleparzu tej damie spod Chęcina
raz Malczewski na akt czas poświęcił.
Gdy mąż zaczął pomstować -
przecież wstyd tak pozować,
żona na to: - Malował z pamięci.

Ryszard Wasilewski

Teksty prosimy nasyłać na adres: artis@autograf.pl Przyjmujemy wyłącznie własne teksty poetyckie i satyryczne, nie naruszające praw ani dóbr osób trzecich i dobrych obyczajów. Publikacja i rozpowszechnianie nieodpłatne. Teksty podpisane imieniem i nazwiskiem, lub godłem, jeśli dane autora tylko do wiadomości redakcji.

*****

